



Mediji i informiranje

Sud Europske unije  
**PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 137/16**

U Luxembourg 15. prosinca 2016.

Presuda u spojenim predmetima C-401/15 do C-403/15  
Noémie Depesme i dr./Ministre de l'Enseignement supérieur et de la  
recherche

**U području pograničnih socijalnih povlastica djeteta u rekonponiranoj obitelji može se smatrati djetetom očuha odnosno maćehe**

*U tom području srodstvo se ne definira u pravnom, nego u ekonomskom smislu, na način da dijete očuha ili maćehe sa svojstvom radnika migranta ima pravo na socijalnu povlasticu ako taj očuh ili ta maćeha stvarno doprinosi njegovu uzdržavanju*

Između srpnja 2013. i srpnja 2014. luksemburško pravo predviđalo je da djeca pograničnih radnika ili radnika koji su zaposleni u toj državi članici ili obavljaju svoju djelatnost u toj državi mogu zatražiti financijsku pomoć za visoke studije („stipendija za studije”), pod uvjetom, među ostalim, da je pogranični radnik u trenutku podnošenja zahtjeva radio u Luksemburgu u neprekinutom razdoblju od najmanje pet godina<sup>1</sup>.

Noémie Depesme, Adrien Kaufmann i Maxime Lefort žive svaki u rekonponiranoj obitelji svoje biološke majke i očuha<sup>2</sup> (jer su biološki očevi ili rastavljeni od majke ili su preminuli). Svaka od tih triju osoba zatražila je za akademsku godinu 2013./2014. stipendiju za studije u Luksemburgu, na temelju toga da je njezin očuh radio u Luksemburgu neprekinuto već više od pet godina (nijedna od majki, naprotiv, u tom razdoblju nije radila u toj zemlji). Luksemburške vlasti odbile su prihvatiti te zahtjeve jer N. Depesme, A. Kaufmann i M. Lefort nisu u pravnom smislu „djeca” pograničnog radnika, nego samo njegova „pastorčad”.

Budući da je to troje studenata pobijalo odluke luksemburških vlasti, Cour administrative du Luxembourg (Visoki upravni sud, Luksemburg), pred kojim se vodi postupak, u biti pita Sud treba li u području socijalnih povlastica pojam „dijete” uključivati i pastorčad. Drugim riječima, riječ je o utvrđivanju može li se srodstvo promatrati s ekonomskog, a ne s pravnog gledišta.

U svojoj današnjoj presudi Sud je najprije podsjetio da, u skladu s direktivom Unije<sup>3</sup>, radnik iz države članice uživa iste socijalne i porezne povlastice kao i domaći radnici. Nadalje, glede građanstva Unije podsjeća da se u direktivi Unije<sup>4</sup> djeca definiraju kao izravni potomci koji nisu navršili 21 godinu ili su uzdržavanici te **izravni potomci bračnog druga ili partnera**. Sud je utvrdio da iz razvoja zakonodavstva Unije proizlazi da su članovi obitelji, koji mogu neizravno

<sup>1</sup> O pitanju je li taj uvjet minimalnog i neprekinutog trajanja rada od pet godina, koji je uveden slijedom presude Suda od 20. lipnja 2013. u predmetu *Giersch* (C-20/12, priopćenje za medije br. 74/13), diskriminatoran u odnosu na pravo Unije bila je riječ u predmetu *Bragança Linares Verruga i dr.* (C-238/15), u kojem je Sud jučer, 14. prosinca, (priopćenje za medije br. 133/16) donio presudu. Prema mišljenju Suda, taj uvjet predstavlja neopravdanu diskriminaciju jer nije nužan za ispunjenje legitimnog cilja koji želi postići Luksemburg (to jest poticanje povećanje udjela stanovnika s diplomom visokih studija u Luksemburgu). Valja napomenuti da je luksemburški zakon, nakon nastanka spornih činjenica, bio izmijenjen u tom pogledu: u skladu sa Zakonom od 24. srpnja 2014., dovoljno je da je pogranični radnik radio u Luksemburgu u razdoblju od pet godina tijekom sedam godina koje prethode zahtjevu za stipendiju.

<sup>2</sup> Očuhom ovdje treba smatrati čovjeka koji nije djetetov biološki otac, a za kojeg se majka ponovno udala ili je s njime sklopila registrirano partnerstvo jednakovrijedno braku. Isto tako, izraz „pastorak” treba razumjeti kao dijete čija se majka ponovno udala ili je sklopila registrirano partnerstvo jednakovrijedno braku s čovjekom koji nije njegov biološki otac.

<sup>3</sup> Uredba (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji (SL 2011., L 141, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 264.)

<sup>4</sup> Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište [boravak] na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/260/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL 2004., L 158, str. 77. i ispravci SL 2004., L 229, str. 35. i SL 2005., L 197, str. 34.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42.)

uživati pravo na jednako postupanje na temelju Uredbe, članovi obitelji u smislu u kojem su definirani u Direktivi. Na temelju nijednog elementa ne može se pretpostaviti da je zakonodavac Unije glede članova obitelji namjeravao uspostaviti jasnu razliku prema kojoj članovi obitelji građanina Unije u smislu Direktive nisu nužno iste osobe kao članovi obitelji tog građanina kada ga se promatra u svojstvu radnika u okviru Direktive.

Sud je utvrdio da se **djeca bračnog druga ili priznatog partnera pograničnog radnika mogu smatrati njegovom djecom kako bi mogla uživati pravo na financijsku pomoć poput stipendije za studije**, to više što druga direktiva Unije<sup>5</sup>, koja je stupila na snagu nakon nastanka spornih činjenica, potvrđuje da se izraz „članovi obitelji” primjenjuje i na članove obitelji pograničnih radnika.

Glede potrebne razine doprinosa uzdržavanju studenta s kojim pogranični radnik nema pravnu vezu, Sud podsjeća da **svojstvo člana obitelji koji je uzdržavanik proizlazi iz činjenične situacije**<sup>6</sup>, pri čemu se ta sudska praksa mora primjenjivati i na doprinos bračnog druga u odnosu na svoju pastoračad. Stoga se **doprinos za uzdržavanje djeteta može dokazati na temelju objektivnih elemenata** kao što su brak, registrirano partnerstvo ili zajednički domicil **a da nije potrebno utvrditi razloge doprinosa pograničnog radnika za uzdržavanje studenta ni odrediti njegovu točnu visinu**<sup>7</sup>.

---

**NAPOMENA:** Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

---

*Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.*

*[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.*

*Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708*

*Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106*

---

<sup>5</sup> Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL 2014., L 128, str. 8.)

<sup>6</sup> Presuda Suda od 18. lipnja 1985., *Lebon* ([C-316/85](#))

<sup>7</sup> Valja napomenuti da je od 24. srpnja 2014. Luksemburg izmijenio sporni zakon, predviđevši izričito da djeca pograničnih radnika mogu primati stipendije za studije pod uvjetom da radnik nastavi doprinositi uzdržavanju studenta. Luksemburški zakon ne definira, međutim, uvijek izričito što se podrazumijeva pod „dijete”.